

NIEUWE MIDDELBARE SCHOOL VAN DE STAD BRUSSEL

ATHENEUM BULS-CATTEAU

SCHOOLPROJECT *Dit schoolproject definieert de pedagogische en educatieve structuur van het Atheneum Buls-Catteau. Overeenkomstig het decreet¹ zal het voortdurend worden geëvalueerd en, indien nodig, worden aangepast en/of verduidelijkt.*

Het maakt uiteraard deel uit van het algemene kader van het Educatief en pedagogisch project van de Stad Brussel, de organiserende instantie. De school maakt deel uit van het openbaar, officieel, neutraal en gesubsidieerd onderwijs, dat openstaat voor iedereen, ongeacht de herkomst, het geslacht, de politieke, filosofische of religieuze overtuigingen.

Als instelling voor algemeen secundair onderwijs biedt het Atheneum Buls-Catteau kwalitatief onderwijs dat gericht is op de emancipatie, autonomie en ontplooiing van haar leerlingen. Zij verwelkomt een verscheidenheid aan leerlingen in een succesgerichte school, waar zittenblijven, competitie en uitsluiting wordt vermeden. Zij grijpt de diversiteit overigens aan als een pedagogisch middel. Zij staat open voor iedereen en zorgt ervoor dat het gelijkheidsbeginsel wordt gerespecteerd. Dit vereist dat iedere leerling aan alle schoolactiviteiten deelneemt.

Het nieuwe Atheneum Buls-Catteau ligt in het verlengde van twee instellingen van de Stad, de toegepaste school Karel Buls en het Atheneum Robert Catteau, waarvan het zowel een voortzetting als een uitbreiding is. De pedagogische richtsnoeren zijn: strikt en wetenschappelijk onderwijs, ontwikkeling van actieve, creatieve en op samenwerking gerichte methoden, pleidooi voor een gezamenlijk opbouwende aanpak waaraan alle actoren op school deelnemen.

Het project is resoluut toekomstgericht, heeft oog voor de snelle veranderingen in onze samenleving en wil de leerlingen voorbereiden op een actieve rol in die samenleving. Daarom wordt ook belang gehecht aan kritische burgerschapsvaardigheden en aan het leren van talen, sociale vaardigheden en de beheersing van de nieuwe technologieën.

Het schoolleven in het Atheneum is, net als in elke samenleving, aan regels gebonden. Zo moeten het Huishoudelijk reglement van de scholen van de Stad Brussel en het Algemeen studiereglement, die als referentie dienen en de goede werking van de instelling waarborgen, vooraf worden aanvaard en door iedereen worden nageleefd.

Tot slot is de samenwerking tussen de school en de ouders van essentieel belang om het leren en de integratie van de leerling in de schoolomgeving optimaal te laten verlopen. Het Atheneum onderhoudt dan ook nauwe contacten met de ouders en het is daarbij van essentieel belang dat deze volledig achter dit schoolproject staan.

Een school is de plaats om te groeien, te leren, iets op te bouwen, plannen te maken en zich voor te bereiden op morgen.

STRUCTUUR VAN HET ATHENEUM BULS-CATTEAU

Wat de structuur van de school betreft, worden van het eerste tot en met het zesde leerjaar verschillende opties van **algemeen onderwijs** met het oog op doorstroming naast elkaar georganiseerd. De richtingen zullen een gemeenschappelijke opleidingsbasis hebben, maar zullen op hun eigen specifieke doelstellingen gericht zijn. Zij zijn gebaseerd op lesroosters en programma's die continuïteit bieden, maar ook geactualiseerd worden.

¹ Artikels 1.4.1-1 en 1.4.1-2 van het Decreet van het Wetboek voor het basis- en secundair onderwijs van 03.05.2019

Het Atheneum Buls-Catteau organiseert daarnaast een gedifferentieerde graad om de betrokken leerlingen in staat te stellen het GBO (Getuigschrift Basisonderwijs) te behalen en hun schoolopleiding in het algemeen onderwijs en binnen hun school voort te zetten.

I. DOELSTELLINGEN

Ons **Pedagogisch project**, dat gericht is op toegang tot het hoger onderwijs, bestaat erin:

- de leerling de nodige kennis bij te brengen om hoger onderwijs te kunnen volgen.
- de leerling de instrumenten te geven om zijn of haar technologische, sociale en natuurlijke omgeving te begrijpen.
- de leerling een goede beheersing van de Franse taal en algemene cultuur bij te brengen.
- de leerling leren zelfstandig te werken en zich een aantal werkmethoden eigen te maken.
- de leerling aan te moedigen zich voor iets te willen inzetten.
- de literaire, wetenschappelijke en artistieke interesses van de leerling te verbreden.
- de morele ontwikkeling van de leerling te stimuleren.
- de lichamelijke ontwikkeling van de leerling te stimuleren.
- de leerling te ondersteunen indien hij of zij met leerproblemen te kampen heeft.
- de kennis, vaardigheden en competenties van de leerling gedurende het hele schooljaar te evalueren.
- advies te leveren over de oriëntatie van de leerling, rekening houdend met zijn of haar resultaten, persoonlijke vooruitgang, aanleg en aspiraties.

Ons **Educatief project** heeft als doel:

- het kritisch denkvermogen te ontwikkelen, vrij van vooroordelen.
- het analytische en synthetische denkvermogen te ontwikkelen, via strikt logische redenering.
- de intellectuele nieuwsgierigheid en de zin voor nieuwe ontdekkingen te ontwikkelen.
- de zin voor creativiteit en de verbeelding te ontwikkelen.
- de individuele autonomie en het vermogen tot zelfevaluatie te ontwikkelen.
- de verantwoordelijkheidszin, persoonlijke inzet en solidariteit te ontwikkelen.
- burgerschap bij te brengen.
- verdraagzaamheid en wederzijds respect bij te brengen.
- respect voor het milieu bij te brengen.

II. PEDAGOGISCHE METHODEN

Het Atheneum Buls-Catteau zal **actieve methoden** uitwerken. Dit maakt deel uit van wat bekend staat als ervaringsleren, d.w.z. "leren door te doen". Het doel is de leerling in (fictieve of reële) situaties te betrekken, zodat hij of zij zijn of haar vaardigheden kan gebruiken en verder ontwikkelen tijdens de opleiding.

Via het gebruik van actieve methoden wordt de leerling een actieve speler, waarbij zijn of haar autonomie in het bijzonder ontwikkeld wordt. Voor zowel leerkrachten als leerlingen betekent dit dat de barrières tussen vakgebieden moeten worden overwonnen en dat het leren moet worden benaderd in een context die er betekenis aan geeft en ervoor zorgt dat de leerstof blijft hangen en de motivatie blijft.

De gebruikte onderwijsmethoden bestaan uit afwisselend analytische en synthetische oefeningen en vragen om kritische vergelijking, structurering en modellering. Zij ontwikkelen met name abstracte intelligentievaardigheden, als voorbereiding op het hoger onderwijs. Deze grondslagen van de humanistische onderwijsstraditie sluiten het gebruik van modernere technieken niet uit, met inbegrip van de nieuwe technologieën.

De actieve methoden gaan gepaard met een succesgerichte onderwijsmethode die de nadruk legt op het zoeken naar en verbeteren van fouten - individueel of in groepsverband. Op die manier kan iedereen zien welke strategieën en instrumenten de groep kan gebruiken om het gewenste resultaat te bereiken. In deze context

neemt de leraar de rol aan van gids en adviseur, in plaats van meester op het vlak van de inhoud. De leerlingen kunnen op hem een beroep doen wanneer dat nodig is: zijn rol is vergelijkbaar zijn met die van een mentor. Het **succesgerichte onderwijs** dat hier wordt toegepast, kan alleen worden opgevat in combinatie met **ondersteunend onderwijs**.

Zo worden aangepaste schoolondersteuningssystemen aangeboden om elke leerling in staat te stellen zijn of haar studies rustig verder te zetten door zijn of haar capaciteiten maximaal te ontwikkelen, zowel binnen als buiten de school, met name via remediëringslessen binnen het lesrooster van de leerlingen.

Voor leerlingen die moeilijkheden ondervinden, zal de school een extra jaar organiseren. De betrokken leerlingen zullen dan bepaalde basisvakken volgen met andere leerlingen van hun studieniveau, terwijl zij voor de hoofdvakken speciale pedagogische ondersteuning zullen krijgen. Dit zal hen helpen om hun opleiding voort te zetten.

Gedifferentieerd onderwijs maakt ook deel uit van de methoden die zijn ontwikkeld om ervoor te zorgen dat elke leerling mee is. De ontwikkeling en het welzijn van jongeren staan voor ons centraal, en daarom zal elke leerling een individueel leerplan krijgen.

Bij de opstelling van de lesroosters wordt gestreefd naar een permanent pedagogisch evenwicht. Een evenwichtige verdeling van de lessen over de week heeft immers een positieve invloed op de productiviteit van de leerling. Om pedagogische redenen kunnen twee lessen over hetzelfde onderwerp wel worden gegroepeerd. De leerlingen kunnen dan taken, oefeningen of experimenten uitvoeren die langer dan 50 minuten duren. Hetzelfde geldt voor de uren lichamelijke opvoeding, om de tijd die verloren gaat tijdens het omkleden te beperken.

⇒ **Het Atheneum wil een school zonder uitsluiting en zonder zittenblijven zijn.**

Bijzonderheden

1) Nieuwe technologieën

Het gebruik van de modernste technieken, waaronder ICT, zowel voor leerdoeleinden als voor het delen van informatie en uitwisselingen tussen partners (leerlingen, leerkrachten, ouders, enz.) maakt deel uit van het dagelijks leven. Onze inzet op ICT en kwalitatieve leersoftware helpt ons niet alleen in de strijd tegen de digitale kloof, maar bevordert ook het samenwerkend leren. De praktische grondbeginselen ervan, waaronder codering, worden bijvoorbeeld onderwezen in het kader van de les technologie.

2) Leren van talen

Om **Nederlands** te leren wordt de leerling in een communicatieve situatie geplaatst. Via buitenschoolse activiteiten, taalreizen en culturele activiteiten in het Nederlands leren de leerlingen de taal en raken ze vertrouwd met de cultuur.

3) Lichamelijke Opvoeding

- Om de lichamelijke ontwikkeling van elke leerling te bevorderen dienen de leerlingen van de eerste graad in het kader van de lessen lichamelijke opvoeding verplicht één lesuur per week deel te nemen aan een **zwemles**.
- Evenzo moeten alle leerlingen deelnemen aan een **sportactiviteit**, die de leerling met zijn of haar ouders kan kiezen uit een breed scala van activiteiten.
- De lessen lichamelijke opvoeding zijn gemengd.

⇒ Via deze **verplichte individuele of collectieve sportactiviteiten** wil het onderwijsteam de lichamelijke gezondheid van de leerlingen op peil houden, hen prestatiebereidheid bijbrengen en hen leren respect te tonen voor anderen en hun verschillen.

4) Educatieve activiteiten

Niet-verplichte activiteiten van wetenschappelijke, taalkundige of culturele aard worden ook aangeboden aan leerlingen die hun belangstelling of kennis verder willen ontwikkelen.

III. SCHOOLPEDAGOGIE

Het Atheneum ziet de leerling niet alleen als een leerling, maar ook als een individu, als een ontluikende burger van de wereld van morgen. Burgerschapsonderwijs op school is dan ook van essentieel belang. Het Atheneum ontwikkelt dan ook een **schoolpedagogie**, zoals de deelname aan vlaggenschipprojecten, die garant staat voor een burgerlijke en participatieve structuur die inspeelt op de zorgen van vandaag en voorbereidt op morgen. Het schoolleven beleven binnen de geldende regels, werken aan een omgeving die vrij is van geweld, pesterijen en discriminatie, dat zijn de belangrijkste doelstellingen voor iedereen.

Het Atheneum is dus een burgerschool. Aan het begin van het schooljaar kan elke klas zijn effectieve en plaatsvervangende klassenvertegenwoordigers kiezen, die de bevoorrechte gesprekspartners worden van de leraren, de directie en de "contactpersonen". Naargelang de eventuele problemen die zich voordoen in de klas of op school, kunnen er gespreks- en bezinningsmomenten worden georganiseerd onder bemiddeling van een leraar, de coördinatrice of een lid van het PMSC.

De leerlingen van het Atheneum kiezen ook hun vertegenwoordigers in de Leerlingenraad. Deze kan via de gekozen vertegenwoordigers, die ook in de Medezeggenschapsraad zetelen, voorstellen doen betreffende de in de school vastgestelde regels.

Vanuit hetzelfde idee dient iedere leerling respect te tonen ten opzichte van de schoolomgeving en de leermiddelen die voor iedereen beschikbaar worden gesteld. In elk klaslokaal en op de speelplaatsen wordt een afvalsorteringssysteem ingevoerd. De leerlingen worden ook bewust gemaakt van het probleem rond energiebesparing en zij worden aangespoord hier in hun klaslokalen op te letten.

Naast de lessen zullen er ook **diverse extra muros**-activiteiten worden georganiseerd. Deze bieden de leerlingen de mogelijkheid hun opleiding te voltooien, andere kennisgebieden te ontdekken, een project tot een goed einde te brengen en hun autonomie te ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn bezoeken aan musea of tentoonstellingen, schoolreizen en excursies, culturele en taaluitwisselingen, en deelname aan activiteiten die de zin voor onderzoek, initiatief of creativiteit ontwikkelen.

Zo nodig kunnen er ook debatten worden georganiseerd over actuele zaken of maatschappelijke kwesties die verband houden met de onderwezen vakken.

IV. EVALUATIE

De evaluatie van het werk van de leerlingen is continu, hoofdzakelijk summatief, gebaseerd op regelmatige ondervragings- en examensessies en gekoppeld aan zelfevaluatie. Formatieve evaluatie wordt sterk aangemoedigd als instrument om de vorderingen te meten.

Het is geen harde beoordeling en streeft er vooral naar manieren te vinden om de leerling vooruit te helpen. Deze evaluatievorm moet ook worden gebruikt om te beoordelen of de nodige kennis en vaardigheden verworven zijn om goed te kunnen vorderen.

Leren leren, leren memoriseren en leren samenvatten zijn nuttige vaardigheden voor het hele studieprogramma.

V. ORIËNTATIE

Advies geven bij de oriëntatie van leerlingen vormt een andere belangrijke pedagogische activiteit. Het onderwijsteam neemt ook alle initiatieven die geschikt lijken om een harmonieuze band met het basisonderwijs tot stand te brengen. Elk jaar zal er een informatieavond voor leerlingen van het 6e leerjaar worden georganiseerd om ouders en kinderen te helpen de beste richting of school te kiezen.

Ook werken het onderwijsteam en de directie nauw samen met het team van het Psycho-Medisch-Sociaal Centrum (PMSC), waarnaar zij jongeren die in moeilijkheden verkeren of die zich vragen stellen over hun toekomst indien nodig kunnen doorverwijzen.

VI. TEAM

Om de inhoud en de methodes van het onderwijs te verbeteren, neemt het onderwijsteam deel aan bijscholingscursussen en aan permanente opleidingen.

Tot slot zal het toegewijde en zorgzame onderwijsteam gebruik maken van de collectieve intelligentie en samenwerken met de pedagogische deskundigen van onze hogeschool Francisco Ferrer, de pedagogische adviseurs en de pedagogische inspectie om een efficiënte pedagogische strategie te ontwikkelen die gericht is op de positieve en globale ontwikkeling van de leerlingen.

VII. BETROKKENHEID VAN DE LEERLINGEN

Om de slaagkansen op school te optimaliseren, wenst het onderwijsteam van het Atheneum te benadrukken dat, teneinde de doelstellingen van dit schoolproject te behalen, van de leerling wordt vereist dat hij of zij:

- punctueel is wat betreft zijn of haar aanwezigheid op school, het studeren en het inleveren van opdrachten.
- actief deelneemt aan alle verplichte lessen of activiteiten die door de school worden georganiseerd en beschikt over het vereiste materiaal of de vereiste uitrusting.
- blijk geeft van intellectuele nauwkeurigheid en consequente inzet voor alle lessen, zowel in de klas als thuis.
- aantekeningen maakt in de klas, deze thuis opbergt en alle schooldocumenten op orde houdt.
- de aantekeningen van de vorige les voor de volgende les doorneemt en erop voorbereid is om hierover beoordeeld te worden, en daarbij nagaat of hij of zij de leerstof begrijpt alvorens deze uit het hoofd te leren.
- zijn of haar klassenagenda voor elk lesuur bijhoudt en de aantekeningen of opmerkingen voor de volgende dag door zijn of haar ouders laat ondertekenen.
- respectvol is ten opzichte van anderen en de omgeving, zowel in zijn of haar handelingen als taalgebruik.
- voldoet aan alle eisen van het Huishoudelijk reglement (HR).

VIII. BETROKKENHEID VAN DE OUDERS

In het kader van een doeltreffende samenwerking tussen het gezin en de school, heeft de school, om een duidelijke opvoedkundige structuur uit te oefenen, de steun en het engagement nodig van de ouders van de jongeren die aan haar zijn toevertrouwd.

Om de slaagkansen van de leerling te optimaliseren, wenst het onderwijsteam van het Atheneum te benadrukken dat, teneinde de doelstelling van dit schoolproject te behalen, van de ouders wordt vereist dat zij:

- de schooldocumenten van hun kind dagelijks controleren en ondertekenen.
- controleren of hun kind het nodige materiaal meeneemt voor de lessen van die dag.
- hun kind aanmoedigen regelmatig te werken.
- niet aarzelen contact op te nemen met de leden van het onderwijsteam zodra hun kind op school een probleem ondervindt dat de kwaliteit van zijn of haar leren in de weg zou kunnen staan.

Ouders die meer betrokken willen worden bij het reilen en zeilen op school, kunnen lid worden van de Oudervereniging van het Atheneum, waarmee het onderwijsteam constructieve banden onderhoudt.

Wie dat wil, kan zich ook verkiesbaar stellen voor de Medezeggenschapsraad van het Atheneum.